

29.05.2019

Може, вже час скористатися наявними резервами?

На сторінках міжнародного громадсько-політичного тижневика «Дзеркало тижня» (випуск № 19, 25-31 травня 2019 р.) вийшла друком стаття завідувача відділу державних фінансів Інституту економіки та прогнозування НАН України доктора економічних наук Інни Луніної. У статті пояснюється чому майже третина ПДВ не надходить до бюджету України ([Національна академія наук України](#)).

Інна Луніна відзначає: «Уряд може успішно виконувати свої зобов'язання (як щодо боргових виплат, так і щодо соціальних видатків бюджету), якщо скарбниця держави має необхідні податкові доходи. За підсумками 2018 р. обсяг недоотриманих державним бюджетом України доходів становив 18,7 млрд грн, у тому числі майже 10 млрд податку на додану вартість (ПДВ). Це незважаючи на вищі показники зростання реального ВВП (103,3 %), індексу споживчих цін (109,8) та індексу цін виробників промислової продукції (114,2 %) порівняно із врахованими при розробці бюджету (відповідно 103,0; 109,0 і 110,3 %). Однак насправді бюджет недоотримує значно більше. Основним джерелом державних доходів є податок на додану вартість, який забезпечує 30 % податкових доходів сектору загального державного управління (включаючи податки та внески до Пенсійного фонду і фондів обов'язкового соціального страхування) і 40 % загальної суми доходів державного бюджету України. Його надходження у 2017–2018 рр. становили 10,5 % ВВП. Однак добре відомі численні випадки ухилення від сплати ПДВ, мінімізації суб'єктами господарювання податкових зобов'язань, корупційних зловживань при бюджетному відшкодуванні ПДВ. Це означає, що, попри високі за міжнародними мірками показники бюджетних надходжень ПДВ, існують резерви їх збільшення».

На думку автора статті, «Зменшенню тіньових оборотів та незаконного відшкодування ПДВ сприятиме удосконалення практики податкового адміністрування, зокрема одночасний контроль з боку податкових органів за правильністю розрахунку та сплати ПДВ і податку на прибуток і активне використання заходів обміну інформацією між фінансовими відомствами різних країн. Це підвищуватиме ймовірність розкриття зловживань».

І. Луніна зауважує, що в Україні є резерви збільшення державних доходів, «які у сучасних умовах дадуть змогу підвищити соціальну справедливість оподаткування та є надзвичайно необхідними для фінансування нагальних потреб зменшення державних боргів, розвитку національної економіки та підвищення добробуту населення України. Цих коштів вистачило би на те, щоб повністю профінансувати нинішні видатки на оборону або на охорону здоров'я, або на обслуговування державного боргу. (...) Для вирішення поточних і довгострокових боргових і соціальних проблем Україна потребує проведення системних заходів щодо зменшення тіньових і корупційних доходів, деофшоризації доходів, попередження «агресивного податкового планування», підвищення результативності податку на прибуток підприємств і податку на додану вартість».

Із повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням: <https://cutt.ly/jijxSm>.